

Pirkko Työläjärvi

haluaa nostaa omaishoidon sille kuuluvaan arvoonsa

Pirkko Annikki Työläjärvi (o.s. Salo, myöh. Humberg, s. 8. syyskuuta 1938 Jämsä) on suomalainen kauppatieteiden maisteri ja sosiaalidemokraattinen poliitikko. Hän on ollut pitkäaikainen kansanedustaja, eduskunnan varapuhemies, moninkertainen ministeri sekä Turun ja Porin läänin maaherra vuosina 1985–1997. Kuvaaja: Kalevi Keski-Korhonen, Paasikuva, 1982. Kuvallähde: Työväen Arkisto.

Pirkko Työläjärvi

- Syntynyt Jämsässä 1938
- Kauppatieteiden maisteri
- Sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä, kansanedustajana 1972–1985
- Suomen sosialidemokraattinen puolue, varapuheenjohtaja 1975–1987
- Turun ja Porin läänin maaherra 1985–1997

Valtioneuvoston jäsenyydet:

- Ministeri sosiaali- ja terveysministeriössä (Miettunen II) 30.11.1975–28.09.1976
- Sosiaali- ja terveysministeri (Sorsa II) 15.05.1977–25.05.1979
- Ministeri valtiovarainministeriössä (Koivisto II) 26.05.1979–30.06.1981
- Kauppa- ja teollisuusministeri (Koivisto II) 01.07.1981–18.02.1982

On helmikuinen iltapäivä. Ensimmäistä hyvinvointiluevaaleista on muutama viikko. Istun Pirkko Työläjärven kanssa keskustelemassa omaishoidosta. Työläjärvi viettää ansaittuja eläkepäiviä, mutta seuraa yhä aktiivisesti yhteiskunnan tapahtumia. Hän on SDP:n pitkäaikainen kansanedustaja, ministeri ja maaherra.

Suomen sosiaali- ja terveyspalvelut ovat suuren muutoksen kynnyksellä ja uusilla aluevaltuutetuilla on suuri vastuu rakentaessaan palveluita kuntoon. Yhtenä osana valtuutetut joutuvat pohtimaan myös omaishoidon tulevaisuutta.

Työläjärven äiti sairasti vaikeaa epilepsiaa, minkä vuoksi Pirkko joutui jo pienenä tyttönä huolehtimaan läheistään.

– Aikoinaan ei ollut omaisen työlle edes nimeä, vaikka se on ikäikaista. Äiti oli hyvin tarkkaan kertonut, miten toimia kohtausten aikana. Niin minä sitten tein ja äiti aina kehui, että sä hoidit hyvin. Ei sitä vastuuta silloin pitänyt minään, koska asia oli minulle opetettu, sanoo Työläjärvi.

– Kokemusta on vuodesta 1947 vuoteen 1992. Olimme äidin kanssa kaksin ja pärjättiin. Ääriesimerkki seuraavaksi. Äiti loukkaantui aina joskus kohtauksessa. Oli talvi ja lunta. Perhetuttavalta saatu mahakelkka oli ainoa väline mennä lääkärin vastaanotolle. Äidin neuvojen mukaan vedin ja työnsin ja piilotin kulkuvälineen lääkärin katseilta.

– Silloin tunsin olevansa tarpeellinen, hän jatkaa.

Työläjärven ministeriaikana ei omaishoidosta vielä puhuttu mitään.

– Silloin keskityimme rakentamaan sosiaali- ja terveydenhuollon suuria rakenteita, joiden osa omaishoito nykyään on. Säädospohja pitää olla tietysti kunnossa, jotta palveluita voidaan järjestää.

Omaishoitajien tilanteet ovat moninaisia: vanhemmat hoitavat lapsiaan, puoliset toistaan tai lapset vanhempiaan.

Selvityksen mukaan noin miljoona suomalaista hoitaa säännöllisesti läheistään. Mikäli kaikki nämä siirtyisivät yhteiskunnan raskaampien palveluiden pariin, tarkoittaisi se 3,1 miljardin euron lisäalaskua terveydenhuollolle.

– Ei pidä ajatella, että omaishoitajat ovat kaikki naisia tai kaikki vanhoja, vaan ihmisten tilanteet ovat kovin erilaisia. Se on välillä vähän semmoista vuorovettoa, että ensin toinen puolisoista hoivaa toista, kunnes jotain sattuu ja vastuu vaihtuu.

– Kaikessahan tullaan lopulta talouspolitiikkaan, niin tässäkin. Hyvin ja järkevästi hoidettu omaishoito on inhimillistä ja myös taloudellisesti järkevää. Omaishoitoon pitää olla olemassa sellaiset rakenteet, joilla voimme tukea ihmisten pärjäämistä ja jaksamista. On voitava mieltä tarpeita yksilöllisemmin kuin nyt, toteaa Työläjärvi.

– Tässä työssä hoiva-alan työntekijät ovat parhaita asiantuntijoita. Kuunnellaan heitä, sanoo Työläjärvi.

Tammikuussa julkaistiin työryhmän poikkihallinnollinen tarkastelu sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyydestä ja saatavuudesta. Työläjärven mukaan tämä ansiokas työ pitää ottaa pohjaksi kehittämiselle ja tuoda sen rinnalle omaishoitajien asia.

– Jos ja kun omaishoitajien panosta tarkastellaan taloudellisesti, toiminnallisesti ja inhimillisesti, ymmärrettäneen, että omaishoitoon kaikinensa kannattaa satsata. Omaishoito ei korvaa julkisen ja yksityisen sektorin palvelurakenteita vaan se täydentää niitä. Ja omaishoidon merkitys antaa näkökulman myös faktisen hoitovelan voittamiseen.

Omaishoitajien arki on usein raskasta, kun hoidettava tarvitsee jatkuvaa apua ja tukea selviämisesään. Monet omaishoitajat sanovat, että kaiken keskellä saattaa tuntua ylivoimaiselta taistella lakisäateisten palveluiden saamisesta, kun arki kuormittaa liikaa.

Yhteiskunnan tehtävä on tukea omaishoitajien jaksamista ja huolehtia heidän oikeudestaan vapaapäiviin ja tarvitsemiinsa lisäpalveluihin. Esimerkiksi vapaapäivien pitämiseksi pitää olla tarjolla erilaisia vaihtoehtoja, kuten perhehoitoa tai kunnan tarjoamia

Omaishoito pitää resursoida asiallisesti, ei nipistäen kaikesta mahdollisesta. Olemme sen kansakuntana velkaa lähimmäisillemme, jotka ovat hoitaneet ja hoivanneet sukupolvesta sukupolveen kanssaihmissiään.

Tässä työssä hoiva-alan työntekijät ovat parhaita asiantuntijoita. Kuunnellaan heitä.

omaishoidon sijaisia, laitospaikkojen lisäksi.

– On pystyttävä ajattelemaan tätä asiaa yksilöllisesti. Aina ei hoidettava suostu lähtemään kotoaan ja hoitajalle on silti voitava järjestää hänelle kuuluva vapaapäivä. Yhteiskunnan tulee huolehtia siitä, että näin tapahtuu.

– Veteraani- ja invalidijärjestöissä on pitkä perinne ja runsas kirjo. Jotkut pitävät yhteyttä taide- ja muiden harrastusten avulla. On ikäihmisten runo-, laulu-, askartelutoimintaa, lukupiirejä ja lasten esittämää ohjelmaa. Mahdollistetaan tällainen omaishoitajienkin tueksi, Työläjävisio.

Työläjävisio näkee, että nyt, kun sosiaali- ja terveystalouksista päättäminen siirtyy suuremmille alueille, on huolehdittava siitä, että omaishoitajat eivät muutoksessa unohtu tai heidän asemansa heikkene. Pitää esimerkiksi yhtenäistää omaishoidon tuen palkkiot: nostaa ne sille tasolle, jolla ne ovat korkeinta palkkiota maksavilla.

Keskustelumme soljuu siihen, miten kuka tahansa voi yhtäkkiä päätyä omaishoitajaksi. Elämä on ennakoimaton, eikä näihin tilanteisiin välttämättä osaa valmistautua.

– Paljonko meillä on sellaisia ihmisiä, joille arjen kotityöt ovat vieraita, koska puoliso on aina huolehtinut niistä? Näitä taitoja meidän kaikkien pitäisi osata, että selviämme myös yllättävistä tilanteista, pohtii Työläjävisio.

– Pitäisi osata kohdata muistisairas ja ymmärtää, miten sairauden kanssa eletään. Omaishoitajille pitää tarjota valmennusta niihin asioihin. Sitä voivat toteuttaa vaikka erilaiset järjestöt. Tämä on tärkeää jaksamisenkin näkökulmasta.

Uusilla hyvinvointialueilla on lakisääteisesti olemassa vanhus- ja vammaisneuvostot. Niiden hyödyntäminen on pitkälti kiinni siitä, miten tärkeiksi ne nähdään.

Pirkko Työläjärven kanta on selvä: – Näitä neuvostoja pitää ottaa mukaan asioiden valmisteluun ja hyödyntää siellä olevaa asiantuntemusta myös omaishoidon kysymyksissä. Kysytään niiltä, jotka oikeasti ovat asioiden äärellä arjessaan.

– Tietoja ja taitoja on paikallisesti runsain mitoin. Kysymys on siitä, miten saadaan osaaminen ja välittäminen nivoutumaan luovasti uusiin rakenteisiin. Omaishoito voi olla tienäyttävä, jos omaishoitajia kuullaan ja heidän liittoaan kontaktoidaan aktiivisesti.

Lopuksi Työläjävisio heittää pallon alueiden päättäjille:

– Omaishoito pitää resursoida asiallisesti, ei nipistäen kaikesta mahdollisesta. Olemme sen kansakuntana velkaa lähimmäisillemme, jotka ovat hoitaneet ja hoivanneet sukupolvesta sukupolveen kanssa-ihmisiä.

Saija Karnisto-Toivonen, viestinnän asiantuntija
Salon Eläkkeensaajien jäsen

Julkiselle sosiaali- ja terveyden- huoltojärjestelmälle omaishoitaja on lottovoitto

”Uuden tutkimuksen mukaan pelkästään sopimusomaishoidon piirissä olevien iäkkäiden henkilöiden hoidon kustannukset olisivat vuodessa yli kolme miljardia euroa nykyistä suuremmat ilman omaisten apua.”

Omaishoito lukuina

- Pääasiallisia auttajia 350 000
- Sopimusomaishoitajia 50 000 (70 % naisia)
- Läheisten vastuulla 80 % hoivasta

Omaishoidettavien pääasialliset huolenpidon ja hoidontarpeen syyt

	2012	2017
• Muistisairaus tai muut muistiongelmät	26 %	34 %
• Pitkäaikainen fyysinen sairaus tai vamma	25 %	24 %
• Fyysisen toimintakyvyn heikkeneminen	29 %	21 %
• Kehitysvammaisuus	15 %	14 %
• Muut syyt (esimerkiksi psykiatriset sairaudet ja päihdesairaudet)	5 %	7 %

Omaishoito on kunnalle edullista

- Vuonna 2022 lakisääteisen alin hoitopalkkio oli 423,61 euroa/kk
- Hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana hoitopalkkio on vähintään 847,22 euroa/kk
- Jos omaishoidettava tehostetussa palveluasumisessa → noin 63 000 euroa/vuosi
- Jos omaishoidettava omaishoidossa (3 vapaavuorokautta/kk) → noin 12 000 euroa/vuosi*

* Laskelmassa käytetyt luvut:

palkkio 440 euroa x 12 kk plus vapaapäivän hinta
186 euroa x 12 kk x 3 päivää, eli yhteensä noin 12 000 euroa.

Lähteet:

Omaishoitajaliitto, EKL:n webinaari 10.11.2020
Omaishoitajaliiton infograafi: Omaishoito on kunnalle edullista
www.bit.ly/omaishoitajat_faktopaperi / www.omaishoitajat.fi

LUE LISÄÄ:

Marja Keväjävisio, Maria Lindholm & Arto Reiman:
Että joku näkee mut – omaishoitajan hyvinvointi ja tarpeet
www.bit.ly/omaishoitajan_hyvinvointi

Tasavallan presidentti Urho Kekkonen kättelee syntymäpäivänään 3.9.1975 kansanedustaja Pirkko Työläjävisiä. Heidän välissä on eduskunnan puhemies Veikko Helle. Kuvailähde: Työväen Arkisto.

Presidentti Mauno Koivisto ja kansanedustaja Pirkko Työläjävisio valtiopäivien avajaisten kahvitilaisuudessa. Vuosi luultavasti 1982–1985. Kuvailähde: Työväen Arkisto.

Mummit yhteiskunnan voimavarana

Kulkeeko ikänaisten elämisen taito ja yhteiskunnan kehitys käsi kädessä? Ihmisten on hyvä olla tekemisissä toistensa kanssa ja kokea kuuluvansa johonkin kokonaisuuteen. Se antaa perustan yhteisiin asioihin vaikuttamiselle ja hyvinvoinnille.

Entisajan mummo ohjasi ja hoivasi siirtäen esimerkiksi kädentaitoja sukupolvien ketjussa lapsenlapsilleen. Erityisesti maaseudulla vanha emäntä piti langat ja avaimet käsissään.

Yhteiskunta on muuttunut ja kaupungistunut. Ikänaiset ovat usein koulutettuja ja rikkasta elämäkokemusta on karttunut työssä ja harrastuksissa. Seniorit ovat myös löytäneet elinikäisen oppimisen taidon ja ovat kulttuurisesti aktiivisia.

Kuulemmeko riittävästi vanhempien naisten ääntä yhteiskunnan kehityksessä, tai onko ikärasismi tätä päivää?

Ikääntyvien naisten elämisen taito

Monitieteinen, riippumaton tutkimuslaitos E2 Tutkimus julkaisi tammikuussa tutkimusprofessori **Marja Holmilan** (emerita) tekemän selvityksen.

Syntymäpäiväsankari Marja Holmila puutarhassaan kesällä 2020.
Kuva: Riitta Salasto

”Semmoista elämäniisautta, jota olisi sopinut kyllä vähän laajemminkin kuunnella” – kertoo tekijä teoksensa kanssa, Ikänaisten elämisen talo ja kokemukset asemastaan yhteiskunnassa.

Haastattelut toteutettiin puhelimitse korona-aikana loka-joulukuussa 2020. Haastateltavissa oli maan eri osissa syntyneitä, varakkaissa ja vaatimattomissa oloissa kasvaneita, eri ammattialoilla työskennelleitä sekä maalla ja kaupungissa asuneita.

Suurella osalla haastatelluista on merkittävä rooli suvussaan. He auttavat läheisiään ja usein hoitavat puoli-soittoa ja lapsenlapsiaan. Suvun sisällä ikääntyneet siirtävät yhteistä perintöä ja kulttuuria nuoremmille ja tiedostavat sen tärkeyden. Läheiset arvostavat sekä heidän hoivavastuutaan että elämäkokemustaan ja tietämystään vanhoista asioista.

Tunnustettu rooli suvussa, mutta ei yhteiskunnassa

Ikääntyneet naiset kokevat kuitenkin, että heidän panoksensa jää yhteiskunnan tasolla huomaamatta ja tunnustamatta. Monet naisista arvioivat, että he eivät enää tule nähdyiksi ja kuulluiksi, vaikka ovat aiemmin toimineet merkittävässä työroolissa tai yhteiskunnallisessa asemassa.

Useat tunsivat itsensä unohtetuiksi ja arvottomiksi. Kyvykkyyttä ja iän tuomaa kokemusta ei huomata. Haastateltavat kertovat esimerkiksi:

”Heillä on hirveen paljon tietoa ja taitoa, jota ei kukaan kyselä. Eikä tunnu tarvitsevan.”

”Työelämä jotenkin sylkee sen vanhan työntekijän syrjään sieltä. Ei osata ajatella sitä, se jää hiljaiseksi tiedoksi, et ne osaa paljon semmoista, mitä ne nuoret ei edes tiedä olevankaan ja millä tuotetaan ihan äärettömästi sitä tulosta”.

”Sukupolvien välisen kommunikaation väylät yhteiskunnassa, se onkin hyvä kysymys. Mediassa voisi olla eri ikäpolvien suhteita käsitteleviä juttuja enemmän. Ei sellaisia ole paljoa, perheistä kyllä on artikkeleita.”

”Meille naisille tulee se kuulu ikäpolvien välille. Et joku jää pitäisi murtaa, että siihen tulisi ystäväksi taikka kysyttäisi mielipidettä taikka oltaisi kiinnostuneita. Sitä jotenkin voisi vaikka tuoda esille enemmän julkisuudessa, että kuitenkin meidän naisten pitäisi pitää yhtä.”

Voimavaroja ja osaamista on hyödynnettävä

Ikääntyneiden kokemuksia voitaisiin hyödyntää enemmän myös esimerkiksi asuinalueiden ja -ympäristöjen

suunnittelussa sekä digitalisaatioissa. Ikääntyneet ovat yhä suurempi käyttäjäryhmä etäpalveluissa. Erityisesti ikääntyneillä naisilla on keskeinen rooli paljon palveluja tarvitsevien elämässä. Palvelujen kehittämisessä ei hyödynnetä riittävästi asiantuntemusta, jota he saavat omaishoitajina ja auttaessaan vertaisiaan.

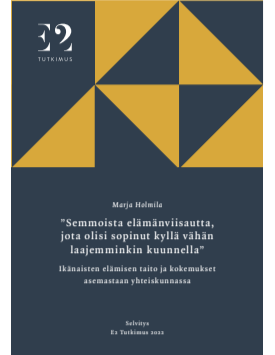
Ikääntyneistä naisista suurin osa kokee, että vuorovaikutus nuorempien kanssa on vähäistä eikä siihen ole riittävästi käytännön mahdollisuuksia.

Tasa-arvo on edennyt Suomessa paljon mm. lainsäädännön ansioista. 1970-luvun tärkeimpiä perhepoliittisia uudistuksia oli laki lasten päivähoitosta. Se mahdollisti naisille työssäkäynnin kodin ulkopuolella. Ikääntyneet naiset ovat omakohtaisesti kokeneet tuon uudistuksen arjessaan.

Seksuaalista hyväksikäyttöä ja häirintää paljastava kansanliike, #metoo, levisi 2017 maailmanlaajuisesti. Seksuaalinen häirintä ja väkivalta ovat kuitenkin ilmiöinä vanhoja. Näitäkin tilanteita haastatellut toivat esiin.

Raportti on hyvin ajankohtainen. On havahduttava eläkeläisten – naisten ja miesten – asemaan paremmin ja hyödynnettävä heidän voimavarojaan ja osaamistaan yhteiskunnassa. Vuorovaikutus eri sukupolvien välillä on avainasemassa.

Riitta Salasto

Tutkimusprofessori Marja Holmilan (emerita) selvityksessä tarkastellaan ikääntyneiden naisten elämisen taitoa, kokemuksia asemastaan yhteiskunnassa sekä sitä, miten naisten elinikäinen viisaus siirtyy sukupolvelta toiselle. Selvitys perustuu ikääntyneiden naisten haastatteluihin (N=34).

Pääosa haastatelluista oli yli 70-vuotiaita. Haastateltavia hankittiin lumipalloonmenetelmällä, eli haastatteluun osallistuneiden ja naisverkostojen kautta saatiin lisää osallistujia. Haastateltavia saatiin myös eläkeläisjärjestöjen verkostoista.

Työn käytännön toteutusta ovat tukeneet E2 Tutkimuksen asiantuntijat ohjelmajohtaja **Jenni Simosen** johdolla. Lisäksi työtä ovat tukeneet Eläkeläiset ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry, Kristillinen Eläkeliitto ry ja Eläkeliitto ry.

Julkaisu on luettavissa: bit.ly/e2_ikanaiset

Yhdessäolo vahvistaa mielen hyvinvointia ja torjuu yksinäisyyttä!

AIHEET:

Paas poiketen -vierailut vapaaehtois-toimintaan

Nestorit-toiminta miesten ryhmille

Mielen hyvinvointi on voimavara, jota voi vahvistaa ja jota kannattaa vahvistaa. Viime vuodet ovat osoittaneet, että mielen hyvinvoinnin voimavaroja tarvitaan. Toimintaympäristön muutokset ovat pakottaneet ottamaan erilaisia mielen hyvinvoinnin voimavaroja käyttöön, esimerkiksi ehkäisemään turhautumista ja torjumaan yksinäisyyden haittavaikutuksia.

Toimintaympäristön muutoksiin voi varautua ennakkolta tai vain yrittää sopeutua niihin. Muutoksiin voi reagoida myös jälkikäteen. Koskaan ei ole liian myöhäistä parantaa ja vahvistaa olosuhteita tai omia ja läheisten voimavaroja. Miel-tään saa myös muuttaa ja lähteä tekemään uusia asioita jo totuttujen rinnalla. Uudesta tekemisestä voi saada yllättävän paljon voimavaroja ja jopa uusia ystäviä.

EKL Elinvoimaa-toiminta on ollut jo kymmenen vuotta mukana vastaamassa toiminta-

ympäristön muutosten tuomiin haasteisiin ja edistämässä ikääntyvien mielen hyvinvointia. Vuosiin on mahtunut paljon sekä yksilön että ryhmien mielen hyvinvoinnin tukemisen aiheita ja niiden kehittämistyötä. Tulokset voidaan jakaa jo 21 erilaiseen toimintamuotoon ja niistä kootuihin koulutuskokonaisuuksiin. Pystymme yhdessä näiden toimintamuotojen, vapaaehtoisten ja ikääntyvien kanssa vastaamaan mm. sote-uudistuksen yhteistyölle asettamiin odotuksiin.

Jos tämän vuoden Elinvoimaa-toiminnoista pitäisi nostaa pari helmeä, niin ne olisivat uusi, helppo ja edullinen Paas poiketen -vierailutoiminta ja Nestorit-toiminta miesten ryhmille. Jotain uutta on molemmissa ja samalla jotain vanhaa. Ainakin osallistujat ovat vanhoja. Tuoreudessaan ja helpoudessaan niissä on sitä imua, jota peräänkuulutaan erilaisilta ikääntyvienkin aktiviteeteilta ja yhteistyöltä.

Paas poiketen -vierailujen idea on muutaman vuoden takaa. Elinvoimaa toteutti Paas poiketen -kampanjan, jossa eläkkeensaajat vierailivat Reissuvihkon kanssa ikääntyvien luona. Vihko kiersi vierailijoiden mukana, ja siihen koottiin vierailujen tunnelmia sekä mielen hyvinvointia tukevia kokemuksia ja ajatuksia. Parhaat vierailuporukat palkittiin.

Kampanjat kestävät aikansa. Jatkossa Paas poiketen -vierailuja on tarkoitus toteuttaa pitempinä ajanjaksoina, koko vuoden tai jopa useita vuosia kestävässä toimintana. Paas poiketen -vierailuihin otetaan myös kuntayhteistyö mukaan. Paas poiketen vierailujen vapaaehtoisiksi voivat liittyä kaikki halukkaat. Erityisiä vierailutaitoja ei tarvita, ne ovat meissä jokaisessa jo olemassa. Tänä vuonna starttaava Paas poiketen -koulutus vapaaehtoistoimintaan tukee toiminnan käynnistämistä omalla paikkakunnalla. Lisätietoa sivun reunassa olevassa

Elinvoimaa-koulutukset 2022 -osiossa ja Elinvoimaa-verkkosivuilla (www.ekl.fi > Jäsenille > Elinvoimaa).

Miesten ryhmille suunnatun Nestorit-toiminnan tavoitteena on tänäkin vuonna tukea miesten ryhmien käynnistymistä eri puolille Suomea. Selkeä ja helposti sovellettava Nestorit-toimintamalli ja koulutuskokonaisuus valmistuivat vuonna 2021. Nestorit-toiminta vastaa ikääntyvien odotuksiin siitä, että lähellä olisi vain miehille tarkoitettua toimintaa. Lue lisää sivun koulutusosiota ja innostu mukaan.

Vuotuisen marraskuussa pidettävän miestenviikon tapahtuman järjestäjää ollaan parhaita hakemassa. Viime vuonna tapahtuma järjestettiin onnistuneesti Yläneellä, kolmen yhdistyksen yhteistyönä. Ehdotuksia miestenviikon tapahtuman järjestäjäksi voi lähettää Elinvoimaa-työntekijälle.

Teksti: Anu Kuikka
Kuvat: Pixabay ja Shutterstock

Elinvoimaa-koulutukset 2022

Koulutukset ovat maksuttomia ja ne on tarkoitettu kaikille ikääntyville.

Hyvän mielen kulttuurikerho® -ohjaajakoulutus

ma 25. – ke 27.4.2022, Virrat, Rajaniemi

Koulutuksessa käydään läpi Hyvän mielen kulttuurikerho® -käsikirjassa kuvattu monipuolinen toimintamalli, jonka myötä osallistajat voivat käynnistää oman kerhon.

Kesämieli, toiminnallisten menetelmien koulutus

ma 16. – ke 18.5.2022, Virrat, Rajaniemi

Kesämieli-koulutuksessa osallistajat saavat harjoitella helposti käyttöön otettavia toiminnallisia menetelmiä.

Paas poiketen -koulutus vapaaehtoistoimintaan

ke 31.8. – pe 2.9.2022, Virrat Rajaniemi

Paas poiketen -koulutuksen tavoitteena on vahvistaa järjestöjen toteuttamaa vapaaehtoistoimintaa ja kuntien välistä yhteistyötä, ikääntyvien yksinäisyyden lievittämiseksi.

Hyvän mielen kulttuurikerho® -ohjaajien jatkokoulutus

ma 12. – ke 14.9.2022, Virrat Rajaniemi

Hyvän mielen kulttuurikerho -ohjaajien jatkokoulutuksen tavoitteena on kehittää kerhojen toimintaa alueen ikääntyvien, eri organisaatioiden ja kuntien suuntaan.

NESTORIT-koulutus miehille

ke 14. – pe 16.9.2022, Virrat Rajaniemi

Nestorit-koulutuksen tavoitteena on tukea osallistujia perustamaan oma Nestorit-vertaisryhmä miehille. Koulutuksessa käydään läpi Nestorit-käsikirjan kokonaisuus.

Elinvoimaa-koulutus

ma 3.10. ja ke 5.10.2022, Verkossa

Elinvoimaa-koulutus on peruskoulutus, jossa saa tietoa, ideoita ja keinoja oman sekä läheisten mielen hyvinvoinnin sekä osallisuuden vahvistamiseen. Tähän koulutukseen voi osallistua saman koneen äärelle useampi ikääntynyt yhdessä.

Hyvällä mielellä läpi elämän

TIEDUSTELUT

Anu Kuikka, 050 911 3247, anu.kuikka@ekl.fi

Maksutta tietoa, ideoita, menetelmiä ja materiaalia
www.ekl.fi/jasenille/elinvoimaa

